

Poslední ohlédnutí nad Okamurovým novoročním projevem

16.1.2026 - Luboš Zálom | Strana svobodných občanů

I dva týdny od začátku nového roku stále hýbe veřejným prostorem projev novopečeného předsedy Sněmovny Tomia Okamury, který se stal ostatně i jedním z hlavních témat schůze Sněmovny, na níž nová Babišova vláda žádala o podporu.

V podstatě se zdá, jako by se opoziční politika v této zemi omezila jen na otázky, kdo smí nebo nesmí být v té či oné pozici – což vlastně ukazuje v celé nahotě argumentační a myšlenkovou impotenci stran bývalé Fialovy koalice. Nicméně mělo-li by heslo „jak na nový rok, tak po celý rok“ předznamenat úroveň komunikace opozičních stran a jejich politické metody, máme se na co těšit. Přitom na Okamurovu řeč k veřejnosti lze pohlížet střízlivě, nezaujatě, bez projevů emocionální inkontinence a posoudit jeho obsah bez ohledu na to, kdo je jeho autorem.

Byl to dobrý nebo špatný projev? Lišil se nějak kvalitativně od projevů jiných politiků, kteří přispěli vánoční či novoroční pohodě českého voliče (nebo ji narušili směrem k nepohodě)? Byl to projev státnický, definovaný především mandátem řečníka, nebo šlo daleko více o to promluvit ke své voličské bublině?

Jestliže například někdo čeká od projevů našich vrcholných politiků nějakou intelektuální nebo ideovou hloubku, musí nepochybně pociťovat zklamání, bez ohledu na to, zda nám z obrazovky promlouvá Tomio, Hayato, Petr nebo Pavel. Nebo Petr Pavel. Kritika myšlenkové mělkosti a vyprázdněnosti však není to, na co by se komentátoři a kritici zaměřili – nevadí jim, neboť jejich úroveň je vesměs podobně mělká.

Každý projev je v první řadě, ať už se řečník tváří jakkoliv státnicky, přednesen k vlastním příznivcům – jen málokterá politická osobnost umí v pravou chvíli předstoupit před národ, jenž může být přirozeně rozdělen na celé řadě témat, a sdělit myšlenku, která zarezonuje v hlavách i srdcích široké veřejnosti napříč celým pestrým názorovým spektrem. To však není náš případ. Naše republika se nachází tři měsíce po volbách, kdy teprve včera dostala nová vláda po složitých peripetiích důvěru poslanecké sněmovny, stále v jakémsi režimu předvolební kampaně plné útoků a snahy kategoricky se vymezit, zabarikádovat se v hradbách své názorové pevnosti, bráněné davem bojových podporovatelů. Projevy našich politiků i reakce na ně jsou vlastně další kapitolou neukončené a dále eskalované předvolební kampaně.

Tomio Okamura se, jak asi nikoho nemohlo příliš překvapit, vymezil vůči vztahu minulé vlády k Ukrajině bránící se nevyprovokované ruské agresi a obecně vůči vazalskému postoji našich bývalých vládních představitelů k Evropské unii. Právě to označili kritici většinou se řadící právě k této politické klíci za nejvíce skandální a straší veřejnost, že postavení naší země tím na mezinárodní scéně utrpí. Může být asi pravda, že při vědomí již blízkého konce rusko-ukrajinské války je zcela zbytečné česko-ukrajinské vztahy narušovat verbálními útoky na podstatu tamního vládnutí a nazývat Zelenského vládu juntou nebo bandou zlodějů. Na průběh a výsledek mírových rozhovorů to nebude mít žádný vliv a pro Českou republiku by bylo daleko vhodnější zajistit pro naše firmy co nejširší přístup do procesu poválečné obnovy Ukrajiny. Ostatně jako země, která patří k nejaktivnějším podporovatelům ukrajinského boje za udržení nezávislosti a územní celistvosti, bychom měli při obnově válkou poničené země hrát prim. Bylo by to spravedlivé a sama Ukrajina by tuto naši pozici měla ústy svých politiků hájit. Každý nepředložený a v kontextu vývoje tamního

válečného konfliktu zcela zbytečný výrok našich vládních představitelů může tuto přirozenou synergii drolit.

Evropská unie nás přibližuje třetí světové válce a my jako Česká republika bychom z tohoto rozjetého vlaku měli co nejdříve vyskočit. To je v pořadí asi druhá nejvíce negativně hodnocená myšlenka z Okamurova projevu. Je-li to výzva k uchopení czexitu jako vážného politického tématu, jsem všemi deseti pro. Ostatně Svobodní, kteří jsou zapojeni mezi strany společné kandidátky SPD, jsou na naší politické scéně prvními, kdo téma czexitu uchopil jako vážné téma. Je zřejmé, že jde o něco, z čeho by eurofilní pohrobci fialovské vládní koalice měli největší strach. Na druhou stranu je ale jisté, že premiér Babiš není a nebude myšlenke revize českého členství v EU nakloněn. Z czexitu tak může být nikoliv cíl, k němuž lze směřovat v rámci funkčního období této vlády, ale spíš se může stát tématem soustavně udržovaným při životě a posilovaným propracovanou a promyšlenou informační kampaní tak, aby povědomí o czexitu na straně české veřejnosti rostlo a třeba již v příštích sněmovních volbách by tak vystoupení z EU mohlo být jedním z ústředních témat kampaně. To je však úkol, jenž vyžaduje víc než jen výkřiky a prázdné fráze.

Je třeba uznat, že téma našeho vystoupení z EU je i kvůli přístupu SPD dlouhodobě zařazeno do množiny politického bizáru. Nekryje se s nespokojeností velké části veřejnosti se směřováním procesu evropské integrace ani s rolí, jakou v něm Česká republika jako členský stát hraje. Zaujímat vůči EU kritickou pozici ještě zdaleka neznamena přát si czexit. Může zde hrát roli naivní víra v množnost jakési reformy a návratu k původním myšlenkám, ale i obyčejný strach, jak by se EU vůči odpadlé České republice zachovala a jak by nás za znovuzískání suverenity potrestala.

Abychom obhájili revizi našeho členství v EU a skutečně vyskočili z rozjetého bruselského vlaku řítícího se do propasti, je zapotřebí kritika zprava zaměřená především na ekonomická fakta, založená na myšlenkách klasického liberalismu a obhajobě co nejčistšího kapitalismu jako opaku dnešního dotačního socialismu a zákazové ekonomiky diktované „evropskému hospodářskému prostoru“ Bruselem. To však bohužel SPD dosud nedělala a tímto směrem nešel ani projev Tomia Okamury.

Strašení třetí světovou válkou oživení czexitu jako seriózního tématu nepřinese. Ostatně EU sama o sobě nemá válečné ambice, tedy alespoň prozatím. Nejde ještě zatím zdaleka o skutečný stát a vidíme-li v Evropě snahu zbrojit (což samo o sobě ještě není nic negativního), jde spíše než o proces koordinovaný Bruselem o samostatné politiky některých členských států, přičemž skutečné schopnosti zbrojního průmyslu jsou zaškrcené principy zelené politiky. Snaha o vytvoření euroarmády (která by logicky znamenala konec NATO) je zatím spíše snem eurofederalistů než něčím, co by bezprostředně hrozilo. EU však skutečně znamená hrozbu naší bezpečnosti, jenomže z jiné příčiny: zaostávající hospodářství zatížené nesmyslnými a ničivými regulacemi nemůže zajistit dostatečnou obranyschopnost a vlastně ani posilovat vůči široké veřejnosti něco takového vůbec bránit. Chudá země je automaticky slabou zemí.

Je nehorázné, přehnané či dokonce drzé označit vůdkyni eurokomise Ursulu von der Leyenovou za nepřítelnu a zelenou svatou pannu Gretu Thunbergovou za pomatenou? Tyto výroky pokládají politici a zastánci bývalé vládní koalice za nepřijatelné rouhání proti osobám, o jejich autoritě se nepochybuje. Pokud bychom chtěli však slova Tomia Okamury odmítnout, musíme na to jinak. Kdyby zelená politika prováděná pod hlavičkou Komise a bez skrupulí nařizovaná členskými zeměmi znamenala jen projev šilenství, bylo by to vlastně ještě dobré. Šilenství nemohou nikdy propadnout masy a nemůže být zdrojem politiky, protože je vždy vnitřně nekonzistentní a necílevědomé. Podstatou zelené politiky není duševní porucha nýbrž vědomé, promyšlené zlo, nenávisť k lidem, blahobytu, k technologickému pokroku. Nenávisť k dobru za to, že je dobrem. Tvrděním, že zelená politika je jen projevem pomatení mysli, ji nelze porazit. Je třeba ukázat na myšlenkovou podstatu a původ zla. Proč se o to Tomio Okamura ve svém projevu alespoň nepokusil?

Je nesporně pozitivní, že Okamura akcentoval téma našich vlastních zájmů, které musejí vždy stát v popředí a teprve až za nimi v druhém plánu lze uvažovat o podpoře kohokoliv a čehokoliv mimo naše hranice. Fialova vláda nikdy o českých suverénních zájmech nehovořila, nahrazovala to nekonečnou přehlídkou frází o povinnosti pomáhat nebo o jakési morální nadřazenosti Ukrajinců, kteří prolévají krev na naši bezpečnost. To byl vlastně velice sebeponižující postoj – za naši bezpečnost bojují a umírají druzí, spoléháme na ně jako na jedinou bariéru, která stojí mezi naším životem v míru a touhou ruských elit obnovit imperiální panství v rozsahu Sovětského svazu. Je to však od politiků typu pana Fialy nebo paní Pekarové postoj velmi logický a jejich protisuverenistické smýšlení je k němu neomylně vede. Pozice České republiky jako poníženého pseudoprotektorátu válčící Ukrajiny popírá význam naší vlastní svébytnosti a je v jejich politické praxi stvrzena naprostou podřízeností a poslušností vůči EU. Vyvěšování ukrajinských vlajek snad v prvních dnech a týdnech po 22. únoru 2022 mohlo vyjadřovat upřímnou podporu boji Ukrajinců proti ruským agresorům, postupem doby se stále více než cokoliv jiného stalo výrazem přiznané méněcennosti, jež byla české veřejnosti vnucena za národní étos.

Opakem poníženosti a méněcennosti však nemůže a nesmí být pouhá negace a vlastně výměna jedné servility za poníženosti jiného druhu. Rusko je agresorem – což velmi správně zdůraznil nový ministr obrany Zůna navržený do své funkce právě hnutím Tomia Okamury. Měli bychom být jako Izrael, zaznělo v Okamurově novoročním projevu. To však ale znamená vůli a schopnost správně definovat bezpečnostní hrozby a nezavírat před nimi oči. Tato myšlenková poctivost je jedním z faktorů, které nejen drží Izrael při životě, ale umožňují mu rozvíjet se a sílit, třebaže jej ze všech stran obklopují barbarští nepřátelé. Pro nás tento přístup musí znamenat jako bezpečnostní hrozbu správně vyhodnotit nejen politiku Evropské unie a volat po vyskočení z bruselského vlaku, ale vnímat i nebezpečí hrozící z druhé světové strany. Bezpečnost České republiky nelze zajistit ustrašeným appeasementem vůči požadavkům Ruska vrátit rozložení sil ve Střední Evropě před rok 1997 ani naivní představou, že hrbení se před Ruskem (a Rusko nic jiného než hrbení neuznává) snad může znamenat pozitivní alternativu vůči eurohujerství předchozí vládní garnitury.

Podpora Ukrajiny (která podle slov ministra zahraničí bude dále pokračovat) nebo i její případné ukončení musí být podloženo jasně a racionálně definovanými zájmy českého státu. Pouhá negace Fialovy politiky by byla iracionální a má potenciál naši zemi dlouhodobě poškozovat. Místo pouhé negace zkrátka tato republika potřebuje víc. Mnohem víc.

Projev předsedy Sněmovny Tomia Okamury je vlastně pokračováním opoziční rétoriky, na níž si hnutí SPD přirozeně navyklo, a kterou zároveň dále podněcuje vypjatě konfrontační styl politiků bývalé vlády. Odpovědnost plynoucí ze členství ve vládní koalici ale dává politickým projevům úplně jiný kontext. Jestliže se představitelé nově utvořené vládní koalice, zvláště ti, kteří dosud neměli koaliční zkušenost, nebudou schopni této rétoriky zbavit, čekají nás jen čtyři roky soustavné, stále útočnější a zároveň stále únavnější předvolební kampaně vedené z poslaneckých lavic. To však tuto zemi nikam neposune, nepřinese řešení žádných tíživých problémů, a navíc přivodí dalším a dalším občanům naprosté znechucení z politiky.

Zdroj:

<https://blog.idnes.cz/zalom/posledni-ohlednuti-nad-okamurovym-novorocnim-projevem.Bg26010570>

Článek vyjadřuje názory autora nejedná se oficiální stanovisko Svobodných

<https://svobodni.cz/nezarazene/posledni-ohlednuti-nad-okamurovym-novorocnim-projevem>